

Předmět podnikání v judikatuře

8. 6. 2021

Náš tým pro Vás připravil souhrn rozhodnutí Nejvyšší soudu s dopady do fungování společností.

Dosud běžná praxe uvádění předmětu podnikání v zakladatelských jednání obchodních společností jako „výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách 1 až 3 živnostenského zákona“ byla Nejvyšším soudem označena za chybnou. Dne 12. května 2021 vyhlásil Nejvyšší soud své rozhodnutí ve věci 27 Cdo 3549/2020 (dále jen „**rozhodnutí NS**“), ve kterém vyjádřil svůj názor, že označení předmětu podnikání společnosti slovy výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách 1 až 3 živnostenského zákona nespĺňuje požadavek určitosti. Ujednání zakladatelského jednání obsahující toto spojení je dle Nejvyššího soudu zdánlivé. V důsledku toho ovšem zakladatelské jednání trpí takovou vadou, pro kterou je nutno ho označit za neplatné jako celek. Obchodní korporace musí takové zakladatelské jednání změnit, aby vyhovovalo požadavku určitosti. V opačném případě hrozí i zrušení obchodní korporace.

Níže vám představujeme přehled dopadů rozhodnutí Nejvyššího soudu a možná řešení nově vzniklé situace:

I. Dopady rozhodnutí NS

Dosud bylo běžnou praxí přijímanou i soudy označení předmětu podnikání obchodní korporace slovy „výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách 1 až 3 živnostenského zákona“. Toto označení bylo považováno za vyhovující zákonu a na základě zakladatelských jednání obsahujících toto spojení běžně vznikaly obchodní korporace. Rozhodnutí NS lze označit za průlomové, jelikož tuto praxi označilo za nevyhovující. Dle Nejvyššího soudu je nezbytné, aby obchodní korporace

jako svůj předmět podnikání uváděly konkrétní obory činnosti dle přílohy 4 živnostenského zákona. Nejvyšší soud nevyklučuje možnost, že takto obchodní korporace uvede většinu z více než 80 činností připadajících v úvahu, ale dává důraz na to, že tyto činnosti musí být konkrétně vyjmenovány.

Pokud se spojení „výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách 1 až 3 živnostenského zákona“ jako určení předmětu podnikání vyskytuje v zakladatelském jednání, je takové ustanovení dle rozhodnutí NS nicotné, tedy jako by nebylo. Určitě vymezený předmět podnikání je ovšem podstatnou náležitostí zakladatelského jednání, pro jejíž neexistenci může soud obchodní korporaci prohlásit za neplatnou. Soudy vedoucí obchodní rejstřík tedy mohou na základě rozhodnutí NS nyní přistoupit k výzvám ke zjednání nápravy. Pokud obchodní korporace vyzvaná ke zjednání nápravy výzvu neuposlechne, hrozí jí pokuta do výše 100 000 Kč a v krajním případě i zrušení obchodní korporace s likvidací.

II. Možná řešení

Vzhledem k výše uvedenému riziku sankcí a případnému zrušení obchodní korporace je doporučeným postupem změna zakladatelského jednání. Nově bude nutné vymezit předmět činnosti obchodní korporace označením jednotlivých činností obsažených v příloze 4 živnostenského zákona. Doporučený je také urychlený postup směřující k nápravě, jelikož takto vymezený předmět činnosti využívá velké množství obchodních korporací. Dá se tedy očekávat značná vytíženost notářů a s tím prodloužená doba potřebná ke změně zakladatelského jednání. Je samozřejmě možné vyčkávat na výzvu soudu ke zjednání nápravy, ovšem pak se obchodní korporace dostane do časové tísně, přičemž v případě nesplnění povinnosti ve lhůtě jí hrozí pořádková pokuta. V současné době je stále otevřena možnost, že dojde k zrušení rozhodnutí NS ze strany Ústavního soudu, ovšem zatím nic nenasvědčuje tomu, že by k napadnutí rozhodnutí NS u Ústavního soudu došlo.

Becker a Poliakoff, s.r.o., advokátní kancelář

JUDr. Jan Kotík, advokát

kotik@becker-poliakoff.cz

Mgr. Jiří Brož, advokát

broz@becker-poliakoff.cz

Obsah tohoto Newsletteru je pouze informativního charakteru a nenahrazuje právní rozbor či analýzu konkrétní situace či právního případu a není možno ho takovým způsobem používat. Z tohoto důvodu nemůžeme přebrat odpovědnost za eventuální ztrátu či škodu vzniklou jakékoliv osobě, která by jednala na základě informací zde obsažených, a to bez projednání a následného schválení jejího postupu naší kanceláří.

© 2020, becker-poliakopf.cz